

ज्वजलपा बा:पौ

JWOJALAPA NEPALBHASKAR WEEKLY

दैं: ६ ल्या: २० पूर्णाङ्क: ७२

ने. सं. ११३६ कछलागा दशमी आइतवा:

२०७२ मंसिर १३ गते आइतवार (Dec- 6, 2015)

मू: ८/- (च्यातका)

आन्दोलनप्रति नागरिक न्ह्यलुवातय्गु ऐक्यबद्धता

‘छ्यो क्वछुका सम्भौता याये मजिउ’

ज्वजलपा बा:पौ/

नेपा:या मधेसीनिसैं थारुतय्सं थ:पिनिगु हक अधिकारया नितिं धका: लगातार रुपं आन्दोलन याना वयाच्वंगु सच्छिन्ह पुला बने धुंकूगु दु । न्यय्मं मल्याक मनूतयसं ज्यान पाये धुंकूगु दु । थुलिमछि मनूत सतकय् आन्दोलनया भुवलय् ज्यान वंगु नाप नाप थुलि मछि ता:ई तक जूगु आन्दोलन संभवत नेपा:या न्हापांगु हे जुइ ।

नेपा:या मधेसी नापं थारुतय्सं याना वयाच्वंगु आन्दोलनप्रति नेपा:या नागरिक समाजया न्ह्यलुवातय्सं समर्थन यानादीगु दु । वंगु मंसिर १७ गते यैय् जूगु ज्याभुवलय् न्वासें नागरिक समाजया न्ह्यलुवातय्सं आ:या अवस्थाय् माग सम्बोधन मजुइकं छ्यं क्वछुका सम्भौता गुगु नं हालतय् यायेमा: धका: धयादीगु ख: ।

मधेसीनिसैं आदिवासी जनजाति व उत्पीडित समुदायया मागयात सम्बोधनया नितिं दबावया आवश्यकता दु धका: तकं नागरिक समाजया न्ह्यलुवातय्सं धयादीगु ख: ।

‘मधेसया आन्दोलन शान्तिपूर्ण व सशक्त रुपं न्ह्यायेमा:, थ:गु अधिकारया नितिं मधेसय् न्ह्यानाच्वंगु आन्दोलन समर्थन दु, तर भारतं अघोषित रुपं त:गु नाकाबन्दी चीकेमा: ।

तराई आन्दोलनकारीपिन्सं नं मानवीय रुपं वास:थें जा:गु अति संवेदनशील सामाग्रीयात सहजरुपं आवतजावत याकेवीमा: । पुलांमह प्रधानमन्त्रीलिसैं नयां शक्तिया संयोजक डा. बाबुराम भट्टराई नं प्रजाभवनय् जूगु तराई मधेस, लिम्बुवान, थारुवान व नेवा: आन्दोलनया समर्थनय् नागरिक ऐक्यबद्धता सभाय् सम्बोधन यासें उगु विचा: प्वंकादीगु ख: । वय्कलं न्हूगु संविधान पूर्ण मखु, तर गुलि फू उलि अधिकार सुनिश्चित यायेगु नितिं वंगु आश्विन ३ गते संविधान जारी यायेमा:गु बाध्यता जूगु विचा: प्वंकादिसैं थ:पिन्सं थ:गु थासं गुलि फू उलि ज्या यानागु विचा: नं प्वंकादिल ।

नागरिक न्ह्यलुवा: दमननाथ ढुंगानाया सभापतित्वय् जूगु उगु सभाय् लसकुस न्वचू विसैं ढुंगानां गुवलेतक नेपा:या सकल जात, जाति, धर्मावलम्बीपिनिगु अधिकार संविधानं सुनिश्चित याइमखु, उवलेतक स्व:स्फूर्त थुकथं हे आन्दोलन न्ह्यानाच्वंणीगु विचा: प्वंकादिल । वय्कलं वार्ता व संवादया माध्यमं गुलि फू उलि याकनं मधेसया आन्दोलनया माग पूर्वकेत सरकारयाके इनाप यानादिल ।

नेवा: न्ह्यलुवा: आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय आन्दोलनया नेता पद्मरत्न तुलाधरं मधेसया आन्दोलन मधेसय् जक मखु, सकल आदिवासी जनजातिया आन्दोलन जूगु विचा: प्वंकादिसैं मधेस आन्दोलनयात ऐक्यबद्धता जक मखु, थ्व आन्दोलन भीगु ख: धका: भा:पीमा:गु विचा: प्वंकादीगु ख: ।

वय्कलं मधेसया जनताया माग जायज जूगुलिं मधेसी नेतातसैं राज्यसत्ताया न्ह्य:ने आत्मसमर्पण मयायेत इनाप नं यानादिल । लिसैं वय्कलं जनजातिपिनिगु आन्दोलन निरन्तर न्ह्यानाच्वंगु तर , नेपा:या त:धंगु धा:गु संचारमाध्यमं थाय् मव्यूगुलिं जनताया दथुइ थ्यनेमफयाच्वंगु विचा: नं प्वंकादिल । वक्तातसैं मधेस आन्दोलनप्रति ऐक्यबद्धता क्यंसं मधेसया माग जायज जूगुलिं साथ विइमा:गु धयादिल ।

थुगु सभाय् मधेसी मोर्चाया नेता लक्ष्मणलाल कर्ण देसय् इन्धनया समस्या बल, देय्या स्थिति भयावह जुल धका: थ:पिन्सं घेराउ या:गु खँ लुमकुसैं वय्कलं देय्या समस्या प्रधानमन्त्री खड्ग

ओलीं याना: व:गुलिं अथे घेरे या:व:पिन्सं प्रधानमन्त्रीयात घेरे या:वनेत इनाप यानादिल । नेता कर्ण काठमाडौंया जनता सिंहदरबार घेरे या:वनेत ग्यायेम्वा: । सत्तां निषेध क्षेत्र धका: पनात:गु थाय् तोडे या:सां नं सत्तापक्षं छुं यायेमफइगु विचा: प्वंकुसैं काठमाडौंलय् गोली चले जुल धा:सा थ्व सत्ता स्वन्हु नं टिके मजुइगु विचा: प्वंकादिल ।

ज्याभुवलय् सदभावना पार्टीया उपाध्यक्ष हृदयेश त्रिपाठीं थ्व इलय् संघीयता हे मज्यू धका: गोप्य रुपं षडयन्त्रकारीत छलफल यानाच्वंगु दु । वय्कलं यदि संघीयता चीकल धा:सा मेगु छु छु चिलावनी थ्व खँयात विचा: यानाच्वंगु मदु धासैं मधेस आन्दोलनं व:गु संघीयता सुनां व्यूगु सिरपा: नं मखु, चिट्ठा नं मखु, थ्व मधेस बलिदानं व:गु अधिकार ख: धका: धयादिल । ज्याभुवलय् राजनीतिक विश्लेषक सिकेलाल प्रसाई, अथेहे प्राध्यापक कृष्ण खनाल, संघीय समाजवादीपाखें दानबहादुर विश्वकर्माया लिसैं थीथी वक्तापिन्सं न्व:वानादीगु ख: ।

ज्यापु महागुथि किपू नगर समितिया सुचं

नेपाल संवत् ११३६ न्हूदँ व न्हय्गां जात्राया लसताय् जुइगु भित्तुना कालबिल ज्याभुवलय् ब्वति कयादीत सकलसित इनाप यानाच्वना । उगु ज्याभुवलय् आजीवन ज: जुयादीपिन्सं प्रमाणपत्र व म्हसीका पौ नं इनीगु दु ।

ज्याभुव :

तिथि : ने. सं. ११३६ थिंलाथ्व पारु शनिवा: (मंसिर २६ गते, शनिवार)

थाय् : मंगल उच्च मावि, किपू

ई : सुथसिया ७:३० ता इलय्

‘पहिचानया संविधान, ज्यापु जातिया अभियान’

**ज्यापु महागुथि
किपू नगर समिति**

किपू

ज्वजलपा वा:पौ

सल्लाहकार
श्रीकृष्ण महर्जन
प्रकाशक:

नजरराम महर्जन
सम्पादक

श्रीकृष्ण तण्डुकार
ले-आउट:

ज्वजलपा डेस्कटप
संवाददाता

भरत महर्जन, निरजमान सिंह
थाकू

प्रिन्ट स्काई, यें

ज्याकू: निखासी त्वा: किपू नपा-३

फोन ल्या: ४३३३००७, ९८४९४०९०७७

ई-मेल : jwojalapaweekly@gmail.com

सम्पादकिय

समानुपातिक समावेशीया सवाल

नेपा: देशय् जुयाच्वंगु असहज अवस्थाया मू कारण आन्दोलन व न्हूगु संविधान ख: धइगु खँय सुयां नं निगू मत खने मदु। अले अथे आन्दोलन जुयाच्वंगुया मू कारणत मध्ये छगू महत्वपूर्णगु विषय धइगु समानुपातिक समावेशीया सवाल ख:। अले समानुपातिक समावेशीयात थ:थ:गु कथं व्याख्या याना वयाच्वंगु दु।

नेपा:या मधेसी, थारु, आदिवासी जनजातिनिसं राज्यं वहिस्करणय् लाकात:गु समुदायपाखें राज्यया हरेक निकायसं थ:पनिगु जनसंख्याया आधारय् समानुपातिक समावेशी कथं प्रतिनिधित्व जुइमा:गु माग याना वयाच्वंगु ख:। प्रमुख राजनीतिक दल नेपाली कांग्रेस, एमाले व एकीकृत माओवादीपाखें नेपा:या आदिवासी जनजाति, मधेसी, दलित, मुस्मानिसं उत्पीडित समुदाय नाप नापं खस आर्य, युवा, किसान, मजदुर, अपांगनिसं सकलसिगु समानुपातिक समावेशी याकेगु कथंया खँ पित हयाच्वंगु दु।

समानुपातिक समावेशीयात कया स्वयेगु मिखा थ:थ:गु पह: जुयाच्वंगु दु। संसदवादी दलतय्सं राज्यं वहिस्करणय् लाकात:गु समुदाय नाप नापं युवा, किसान, मजदुर, अपाङ्गनिसं खस आर्य तकयात तकं समानुपातिक समावेशी याकेमा: धका: गुगु कथं खँ दुथ्याकेमा: धका: स: तयाच्वंगु दु व वास्तवय् समानुपातिक समावेशीया सवालयात कया गोलमोटोल यायेगु नियत कथं वनाच्वंगु खने दु। अथे फुक्कसिगु समानुपातिक समावेशी धका: धाये धुनेवं हे व समानुपातिक समावेशी लागू याये मफइगु अवस्था जुया हे गोलमोटोल याना फुक्क छगू हे थासय् तया वनाच्वंगु खने दु। थुगु विषययात कया नेपा:या आदिवासी जनजातिनिसं नेवा: व राज्यं उत्पीडित समुदाय स्पष्ट जुइमा:गु आवश्यकता खने दु।

हाइकु चित नेवा:या

५. चिन्ता मुक्त ब्याँ
सुनावंगु पुखुस
छतपती न्या ॥

६. भासा न्हनेवं
गन जुई थ्व भीगु
नेवा: प्रदेस ॥

७. संघीय चित्र
ल्यंके चुनवी क्षेत्र
बर्मु चरित्र ॥

८. भासा मू मदु
भासा रक्षाया निंति
नेवा: दे दबू ॥

नेवा: प्रदेशय् आदिवासी जनजाति जागरण अभियान

वइगु मंसिर २३ गते बुधवा: नेपा:या आदिवासी जनजातितय्सं नागरिक स्तरपाखें न्हापांखुसि न्हूगु संविधानय् थ:पनिगु असहमति प्वंकेगुनिसं देय्या परिस्थितियात कया थ:पनिगु धापू तयेगु ज्या जूवनाच्वंगु दु। न्हिनय् १२ बजे रत्नपार्कया शान्ति वाटिका लागाय् मुना उगु कथंया अभियान न्ह्याकेगु तयारी या:गु ख:। थुगु अभियानया निंति नेवा:त नाप नापं तामाङ, थकाली, शेर्पा, लिम्बु, गुरुङ, राई, थारुनिसं थीथी आदिवासी जनजातित जाना नेवा:तय्गु नेतृत्वय् अथे अभियान न्ह्याकेत्यंगु ख:। थुगु अभियान धइगु नेवा: नापं आदिवासी जनजातिया निंति आन्दोलन याना वयाच्वंगु मोर्चा व संगठनया विकल्प मखुसे सकल जनजातियात जागरण ब्वलंकेगुनिसं सरोकारवालात नेपाल सरकारनिसं अन्तर्राष्ट्रिय जगतयात तकं थ:पनिगुनिंति न्हूगु संविधानं विभेद यानात:गु नापं अधिकारं वञ्चीत यानात:गु ख: धका: धा:गु दु। उकिं नेवा: प्रदेशय् आदिवासी जनजातितय्सं न्ह्याकीगु अभियानया भूवलय् पिथंगु पर्चायात थन न्हयव्वयाच्वना) हनेबह:पिं दाजुकिजा त:केहेंपिं

तसकं इन्धनया अभाव जूगुलिं सर्वसाधारणया न्हिया न्हिथंया जीवन तसकं थाक्या वनाच्वंगु दु। प्वा: छांलाका च्वनेमा:गु अवस्था दु। सार्वजनिक बसय् च्वना ग्यानापुसे च्वंक जूसां च्वना वनेत बाध्य जूगु दु। तर, पहुँच व शक्ति दुपिन्त धा:सा अ:पुक हे इन्धन दु। हाकुबजाया विगविगी दु। बजा:भा: तसकं थिके जूगु दु। हाकुबजा: व नाफाखोरी अप्वया वयाच्वंगु दु। सरकारं स्वजक स्वयाच्वंगु दु। थुकिं स्पष्ट जूगु दु कि हाकुबजा: सरकारया संरक्षणय् हे जुयाच्वंगु दु।

त:भुखाय् व्वया छें मदयेका च्वनेमा:पिं जनतात प्वा: छांलाका बल्वाय् हे वाय् च्वनेत बाध्य जुयाच्वंगु दु। तर, भुखाचं पीडितया नामय् व:गु विदेशी ग्वाहालि राजनीतिक दलतय्गु खिचातानी जुयाच्वंगु दु। शासकत थ:गु असक्षमता सुचुकेत मधेस आन्दोलन व भारतया अधोपित नाकाबन्दी याना धका: क्यना भ्रम ब्वलंकाच्वंगु दु। राज्यया प्यंगू अंगया रुपय् नालात:गु मूलधारया संचार माध्यम नं सही सूचं सप्रेसन यायेगुसिवें नं सरकारया पृष्ठपोषण याना मखूगु समाचार सम्प्रेषण यायेगुलिं हे ब्यस्त जुयाच्वंगु दु। जारी संविधानय् असन्तुष्टि क्यपिं जनतायात निरन्तर रुपं स्यायेगु ज्या यानाच्वंगु दु। न्हापां न्हयम्ह प्रहरीया ज्यान वन। आ: वया सरकारी पक्षया कारवाहीपाखें न्ययन्त्याम्ह जनताया ज्यान वने धुंकूगु दु। गुलिं गुलिं आन्दोलनय् सहभागी मजुपिं मनुतय्गु तकं ज्यान वंगु दुसा धा:पा: जूगु दु। आन्दोलकाऱीया द्वपनय्

ववाइ बबन्नय आदिवासी

ज्वजलपा वा:पौ

नेवा: प्रदेशमा आदिवासी

जनजाती जागरण अभियान

मधेशय् मचानिसं ज्याथ: ज्याथीपिन्त तकं सुरक्षाकर्मीत छेंय् छेंय् वना दयेगु यानाच्वंगु दु। स्कर्टिडया भरय् यात्रा याइपिं सर्वसाधारण आन्दोलनकारी अप्पां कयेका न्हिया न्हिथं धा:पा: जुयाच्वंगु दु।

न्यायप्रेमी जनसमुदाय, थ्व फुक्कया कारक तत्व मधेशी, थारु, आदिवासी जनजाति, दलित, मुस्मां नापनापं जनताया अधिकार क्वपाला जारी या:गु संविधान हे ख:। नेपा:या अन्तरिम संविधान, २०६३ कथं अग्रगामी संविधान मचव:से उगु संविधानय् प्रत्याभूत यानात:गु अधिकार यात तकं क्वपाला न्हूगु संविधान जारी या:गु ख:।

न्हूगु संविधानय् राज्यया हरेक संचरनाय् समुदायया समानुपातिक समावेशीया हक क्वपा:गु दु। राज्यया फुक्क निकायसं मांभाय् प्रयोग यायेगु अधिकारयात चीकूगु दु। वहिष्करणय् ला:गु समुदायया संसद लगायतया संचरनाय् प्रतिनिधित्व अनिश्चित जूगु दु। सायात हाकनं राष्ट्रिय जनावर दयेका खसआर्ययात जक संरक्षण विउगु दु। धर्मनिरपेक्षतायात व्याख्या याना चा:हिइका हिन्दू राज्य या:गु दु। त:ताजि जाती, त:ताजि संस्कृति व त:ताजि धार्मिक राज्य जूगु यथार्थताया आधार य् बहुराष्ट्र-राज्य घोषणा यायेगुयात हाकुतिना देय्यात हाकनं एकल राष्ट्र-राज्य घोषणा या:गु दु। पहिचान (महसीका) मदुगु संघीयताया घोषणा या:गु दु। केन्द्र तसकं शक्तिशाली जुइगु संघीय राज्यया घोषणा या:गु दु। आदिवासी जनजातिया पहिचान, आत्मनिर्णयया अधिकार, स्वायत्तता, स्वशासन, समानुपातिक समावेशी, अग्रगामी जानकारी नापंया मन्जुरी, परम्परागत कानुनी अभ्यास, थ:गु हे प्रतिनिधिमुलक संस्थापाखें थ:गु प्रकृयापाखें प्रतिनिधित्व याये दइगु लगायतया अधिकारयात निषेध या:गु दु। आदिवासी जनजातिया सन्दर्भय्, विहिन संघीयताको घोषणा गरिएको छ। केन्द्र ज्यादै शक्तिशाली हुने संघीय राज्यको घोषणा गरिएको छ। आदिवासी जनजातिको पहिचान, ११ गू धारा विरुद्धय्, २९ गू धारा विभेदकारी, ४९ गूसिवें अन्व: धारा वहिष्करणकारी दु। तर, ५ न्यागू धारा खसआर्ययात सर्वोच्च दयेकेगु कथंया व्यवस्था या:गु दु। उकिं थ्व संविधान बाहुनवादी एकल जातीय

हालीमुहालीयात निरन्तरा बिइगु कथंया जूगु दु।

संविधान संशोधन याना समस्या सम्बोधन यायेगु धा:सां नं संविधान संशोधनया सवाल हाकुतिना नेपा:मि जनतायात हे तछ्यायेगु कथं सरकार न्ह्या: वनाच्वंगु दु। शासकत कथित राष्ट्रवादया नारा बिया जनतायात भंग:ल्हायेगु तर समस्या समाधानय् गैर जिम्मेवार जूगु दु। आ:या थ्व ज्यामछिगु, अभाव, हाकुबजा:, असुरक्षा, मानव अधिकारया उल्लंघनया अन्त्य यायेत, फुक्क पक्षया सहभागिताय् नेवा: स्वायत्त राज्य लगायत पहिचान सहितया प्रदेशत पलिस्था यायेत, क्वपा:गु अधिकारत संविधानय् हाकनं दुथ्याकेत, राष्ट्रवादया नामय् देशय् विखण्डन यायेगु गम्भीर पडयन्त्रयात असफल यायेत, आदिवासी जनजाति, मधेसी, मुस्मां व दलितयात संविधानपाखें हे किनार लगेयायेगु बाहुनवादी शासन व सत्ताया विरुद्ध फुक्क वर्ग व समुदायया स: थ्वयेकेत हार्दिक इनाप यानाच्वना।

जिमिगु नारात

इन्धन आपूर्ति तुरुन्त या, हाकुबजा: तुरुन्त नियन्त्रण या, बजा:भा: तुरुन्त नियन्त्रण या। नेपा:मि जनताया मानव अधिकार प्रत्याभूत या। मानव अधिकार उल्लंघन या:पिन्त कारवाही या।, वार्तापाखें समस्याया तत्काल समाधान या। आदिवासी जनजातिया अधिकार ग्यारेण्टी या। मधेश आन्दोलनय् दमन बन्द या:। थारुवान/थरुहट-मधेशीया राजनीतिक मागयात सम्बोधन या।, आदिवासी जनजातिया पहिचान, स्वायत्तता व स्वशासन सुनिश्चित या। आदिवासी जनजातिया अगीम जानकारी नापंया मन्जुरी व आत्मनिर्णयया अधिकार सुनिश्चित या।, राज्यया फुक्क निकाय व अंगय् आदिवासी जनजाति, मधेशी, दलित व मुस्मांया समानुपातिक प्रतिनिधित्व सुनिश्चित या। राजनीतिक मागयात राजनीतिक कथं हे सम्बोधन या। सही सूचना सम्प्रेषण या। थारु-मधेशी आन्दोलनय् जिमिगु ऐक्यवद्धता। ८० प्रतिशतसिवें अन्व: जनताया अधिकारयात हाकुतिना विउगु संविधान ज्या मव:। बाहुनवादी जातिवादी संविधान मुर्दावाद। बाहुनवादी जातिवादी राज्यसत्ता मुर्दावाद। फुक्क पहिचानवादी शक्ति छर्पं जुइनु। हत्या, हिंसा, असुरक्षा व साम्प्रदायिकता अन्वयेकेगु ज्या बन्द या:।

भिनिदँया प्याखं क्यनेगु भूवल्य न्हापांखुसि स्वेत भैरव पिकाल

किपूया ऐतिहासिक नापं सांस्कृतिक रुपं महत्वपूर्णगु भिनिदँय पियनीगु ख्वा:पा: प्याखं गथु प्याखंया भूवल्य शनिवा: न्हापांखुसि स्वेत भैरव पिकायेगु ज्या जूगु दु। तुयुम्ह भैरवया ख्वा:पा: पुया अथे प्याखं ल्हुइगुयात हे स्वेत भैरवया प्याखं धाइगु ख:। किपूया लायकुलिइ वंगु शुक्रवा: बहनी चाख: क्यंगु ख:सा कन्हय् खुन्हु शनिवा: न्हिनय् न्हिख: प्याखं क्यंगु ख:। न्हिख: क्यनेगु भूवल्य स्वेत भैरव पिकायेगु ज्या जूगु ख:।

स्वेत भैरवया किपूया गथु प्याखनय् स्वेत भैरव अर्थात तुयुम्ह भैरव पियनेगुयात विशेष महत्व बियात:गु दु। भैरव जुया प्याखं ल्हुइम्ह हे स्वेत भैरव जुया प्याखं ल्हुइगु ख:। स्वेत भैरव विशेष इनाप कथं पिकाइगु ख:सा किपूया सत:क्वय् धा:सा छक: पिकाये हे मा:गु बाध्यता दु। ग्वसा:खल:पाखें हे अथे स्वेत भैरव पियनीगु ख:। विशेष इनाप कथं पुजा बिल धा:सा जक स्वेत भैरव पिकाइगु ख:। स्वेत भैरव पिकायेत स्वेत भैरवया नितिं तुयुगु जामा, तुयुगु लं व तुयुगु गाता नापं हेंय् छम्ह बली बिइत व्यवस्था यायेमा:। अथे सामान तयार याना पुजा बिउगु थासाय् स्वेत भैरवया प्याखं पिकाइगु ख:।

तुयुम्ह भैरव पिकाइगु भूवल्य तुयुगु गां त्व:पुया स्वेत भैरवयात दबुलिइ पित हइ। गणेदेवं तुयुगु गां लाका कायेवं स्वेत भैरव ग्वारा ग्वारा तुला प्याखं ल्हुइगु ख:। अनं लिपा सिम्बा: व धुम्बा नं ल: हवाला बिइ। इन्द्रायणीं जाकी हवाला बिइ। अथे हे सिम्बा व धुम्बा नं न्यां लाना प्याखं ल्हुइ। न्या लाना स्वेत भैरवयात बिइगु इलय् इन्द्रायणीं लाका काइ। अनं लिपा हाकनं सिम्बा व धुम्बा नं ल: हवाला बिइ। स्वेत भैरव जिइवं इन्द्रायणीयात बुयाना स्वेत भैरव प्याखं ल्हुइ। थुगु प्याखंया भूवल्य हेंय् छम्ह बली बिइ। अले स्वेत भैरव सकलसित विदा कया प्याखं ल्हुइ। किपूया थुगु प्याखं किपूया सत:क्वय् न्हापांखुसि क्यंगु ख:।

वंगु मोहनी नख:या चालंखुन्हु पियंगु थुगु प्याखं वइगु भलभल अष्टमी खुन्हु क्वचायेकी। थुगु प्याखं किपू पांगा, नगां, येंया लायकू व यलया लायकुलिइ तकं क्यनेमा:गु चलन दु। थुगु प्याखनय् भैरव, काली, बाराही, ब्रम्हायणी, वैष्णवी, बाराही, इन्द्रायणी, गंगा, सिन्वा, व्यान्वा नापं गणेद्य:या ख्वा:पा: पुया प्याखं ल्हुइगु ख:सा अथे हे भैरव जुया प्याखं ल्हुइम्ह हे स्वेत भैरव जुया प्याखं ल्हुइगु ख:। थुगु प्याखनय् अष्टमातृकाया माहालक्ष्मी मदुगुलिं गं मखा:गु प्याखं नं धायेगु याना वयाचंगु ख:। थुगु प्याखं वैदिक व तान्त्रिक निगुलिं दर्शन दुथ्यानाचंगु खने दुसा प्याखनय् नेवा: परम्परा कथं सगं बिइगु तकं चलन दु।

नेवा: समाजनाप स्वापू दुगुयात जक कया किपुलिइ न्हयस: लिस: कासा

येंया दक्षिण पश्चिम लागाया नेवा: वस्तीइ नीस्वना थौकन्हय् थीथी लागाय् तकं न्यनावंगु हलिं नेवा: गुथिया थीथी कचा व कव:या दथुइ न्हयस: लिस: कासा किपुलिइ जूगु दु। नेवा: समाज नाप जक स्वापू दुगु विषययात दुथ्याका अथे कासा या:गु ख:। हलिं नेवा: गुथिया भाषा लिपि कव:या ग्वसालय् अथे कासा जूगु ख:। कासाया भूवल्य 'क' पुचलय् थानकोत कचा, बलम्बु कचा, किपुल्वा कचा, बालागां कचा व नगांका कचाया दथुइ जूगु ख:सा अथे हे 'ख' पुचलय् थक्वा: मिसा पुच: कचा, सतुंग: कचा, ल्हवंखा कचा, लूनिभा: पुच: कचा व मिडिया कचाया दथुइ उगु कासा जूगु ख:। अथे हे 'ग' पुचलय् स्यनामि कचा, शोणितपुर कचा, बलम्बु कचा व थक्वा: कचाया दथुइ कासा जूगु ख:। उगु हे कथं 'घ' पुचलय् कीर्तिपुर कचा, ग:छें किपू कचा, ज्योतिष पुच: कचा, काठमाण्डौ कचा व ब्रम्ह टोल कचाया दथुइ कासा जूगु ख:। कासाय् नेपाल संवत, सम्बन्धि, नेपालभाषा खंगव: सम्बन्धि, नेवा: संस्कृति व संस्कार सम्बन्धि, नेवा: संघ संस्था सम्बन्धि, जात्रा पर्व सम्बन्धी व नेवा: नख: चख: सम्बन्धि जक न्हयस: न्यना उगु कथंया कासा या:गु ख:। कासाय् मूल रुपं ब्वति कयादीपिं धाईपिं गुथिया दुज:या थुगुसी एस.एल.सी पास जूपिं ख:सा अभिभावकतय्सं नं ग्वाहालि याये दइगु कथंया कासा जूगु ख:।

नेवा: समाजया बारे नापं नेवा: संस्कृतिनिसें नेपालभाषाया बारे तकं न्हूगु पुस्तायात नं जानकारी बिइगु नितिं उगु कथंया कासा ग्वसा: ग्वयागु ख: धका: हलिं नेवा: गुथिं धा:गु दु। नेवा: संस्कार व संस्कृति, जात्रा पर्व, नख: चख:, नेपाल संवत्, नेवा: संघ संस्थाया बारे न्हापा हे न्हयस: व लिस: दयेका उकियात सफूया रुप बिया अध्ययन याका उगु कथंया कासा ग्वसा: ग्व:गु ख:।

पांगा दोवाटों ध्वाकासि वनेगु लँपुया काप: पसलय् मि नल

किपूया पांगा दोवाटो ध्वाकासिपाखे वनेगु लँय् च्वंगु स्थानीय गोपालबहादुर महर्जनया वस: पसलय् शनिवा: सुथय् मि नया क्षति जूगु दु।

इलेक्ट्री सर्ट जुया अथे मिं न:ग खयेमा धका: अनुमान या:गु दु। स्थानीयवासी व प्रहरी जाना मि नियन्त्रणय् का:गु ख:। पसलय् च्वंगु यक्व हे वस: नापं यक्व हे काप: च्यना नस्ट जूगु दु।

**Admission
Open at**

**BBS 1ST YEAR
(Four Year Course)**

JANADHAR COMMUNITY CAMPUS

Panga 12, Kirtipur, Kathmandu, Nepal

Tel. No. 4330880, 4331982, Email: janadharcampus@gmail.com

ज्यापु खँगव:या बारे छुं छुं दुवाला

ज्यापु पञ्च

भी नेपा:मि, भी नेवा:, भी नेपागा:या आदिवासी । नेपा:मि नेवा: जाति जुया च्वनागुया नातां भीके गौरव दु । नेपा: राष्ट्रया धर्म, संस्कृति संस्कार, संगीत, व्यवसाय, मानव जाति सम्बन्धित विषयक आदि छुं नं खँया अध्ययन यायेमाल धा:सा कल्य न्हापां नेवा: जातिया खँ हे न्ह्य:ने ला:वइ । नेवा: जातिया विषयलय् दुमथ्या:तले छुं नं विषयया अध्ययन अधुरो हे जुयाच्वनी । उक्रीसनं ज्यापु वर्ग नेवा: जातिया मूल हे जुल । शुद्ध नेवा: जाति नेपा:मि धैम्ह थौतक नं ज्यापु वर्ग हे जुयाच्वंगु दु । इतिहासकारपिनिगु धापूकथं नं थ्व हे खँ सत्य सावित जुयाच्वंगु दु । नेपा:या आदिवासी मूल जाति विशुद्ध नेवा:नेपा:मि जुयाच्वने दुगुलिं ज्यापु वर्ग समुदाययाके आत्म-गौरव दु । ज्यापु वर्ग नेवा: जाति स्वाभिमानी जुया वयाच्वपिं इमान्दार व सदगुणयुक्त वर्ग समुदाय ख: ।

नेवा: जातिया बाहुल्य दुगु थाय्, गुलिगुलिं मन्तयगु धापूकथं थ्व थौकन्हेया नामं म्हसिइकात:गु स्निग, क्षेत्र इलाका ख: धैगु धापू दुगु ख:सा नं प्राचीनकालया वास्तविक खँकथं स्वयेगु ख:सा थ्व स्वयानं यक्को हे तब्या जुयाच्वंगु दु । स्निगलं पिने नं नेवा:तयगु बाहुल्य दुगु नेवा: वस्तीत यक्के हे दु गुगु नेवा:तयगु बाहुल्य दुगु मुक्कं क्षेत्र इलाकायात हे नेपालमण्डल धाइगु ख: । थ्व हे नेपालमण्डलयात प्राचीनकालया भौगोलिक क्षेत्र विभाजनकथंया छगू स्वतन्त्र देय्या कथं वास्तविक नेपा: देय्या नामं म्हसीका त:गु दु । थ्वहे नेपाल मण्डलयात नेपा: देय्, नेपा:गा: धाइगु ख: । थ्व नेपा:गा:या क्षेत्र इलाका थौकन्हेया नामं धाइगु स्निग: (काठमाडौं उपत्यका) स्वया नं यक्को हे तब्या जुयाच्वंगु दु । थ्व नेपालमण्डल अर्थात् नेपा: देय् वा नेपा:गा:या सिमाना ल्याखं कायेगु ख:सा प्राचीन ग्रन्थय् उल्लेख जुयाच्वंगु सिमानाया ल्याखँ उतरय् रसुवा जिल्लाया लकडीविना, सिलु तीर्थ, थारे तक थ्यनाच्वंगु दु ।दक्षिण पाखेया मकवानपुर जिल्ला चिसापानी, कोदुवा: (कोटुवाल) त्यांगा भैरव (टिका भैरव) तक थ्यनाच्वंगु दु । पूर्वया तामाखुसितक थ्यनाच्वंगु दुगु ख:सा पश्चिमय् वना: धादिङ, त्रिशुली खुसि तक थ्यनाच्वंगु दु । थुगुकथंया क्षेत्र इलाकाय् न्यनावयाच्वंगु नेवा: जातिया बाहुल्य दुगु प्राचीन नेपा: देय्या ल्याखं म्हस्यगु नेपालमण्डलया खँ नेपा:या बौद्ध धर्म ग्रन्थय् जक मखुसे नेपा:या बारे च्वयात:गु छगू विस्कंगु सफू पौराणिक ग्रन्थ “नेपालमहात्म्य” नांगु अत्यन्त प्रसिद्धगु सफुतिइ उल्लेख यानात:गुकथं नेपा:या

वा नेपालमण्डलया लाग्ना थौकन्हेया ल्याख स्वयेगु ख:सा स्निग: व ज:ख:या आदिवासी नेवा: समूहलय् ल्याकज्या: वल, लिच्छवी शासनकालय् जक मखु मल्ल शासनकालतक नं पिने दुर्हाव:पिं गैर नेवा:त नेवा: हे जुया: थनया नेवा: धर्म, संस्कृति, संस्कार यात नाला: व्यवहारय् मिलेजुयावंगु खनेदु । अथेजगू कारणं नेवा: जाति दुने नं थीथी वंश व नस्लया नेवा:त दुगु व त्वाकज्यानाच्वंगु दु । आ: वया: नेवा: जातिदुने सु नेवा: छु वंश व नस्लयाम्ह ख:, सु आदिम मूल जातिया नेवा:, सु आगन्तुक जातिया नेवा धैगु खँसिइकेत थाकुइ धुकल । अथेख:सा नं वंश परम्परानिसं व्यवहारिक रुपं याना वयाच्वंगु धर्म, संस्कृति, संस्कार व थीथी कुलायन ज्याखँत यानावयाच्वंगुया ल्याखं स्वयेवल्य नेपा:गालय् धिमे थानावयाच्वपिं प्राचीन धिमे गुथिइ क्हावयाच्वपिं, हाथुद्य: वा क्वंचाद्य:या प्राचीन गुथि न्यायेका वयाच्वपिं, अजिमा व आजु द्य:या प्राचीन गुथिइ क्हा:गुथि न्यायका वयाच्वपिं अर्थात् थुज्व:गु प्राचीन गुथिया परम्परा न्ह्याकावयाच्वपिं हे थन नेपा:गा:या शुद्ध व मूल आदिवासी नेवा: जाति ख: धैगु खँ थुइकाकाये फु । थौकन्हेया ल्याखं स्वयेगु ख:सा थुगु कथंया धर्म, संस्कृति, संस्कार व व्यवहारिक ज्याखँत न्ह्याकावयाच्वपिं नेवा: जातिदुने नं ज्यापु वर्गया थीथी समुदाय जक मूल रुपं व वंश परम्परा कुलायन ज्याखंकथं नाला: न्ह्याका वयाच्वंगु दु । थुकिं सीइदुकि नेपा:गा:या शुद्ध नेवा: जाति वा मू जाति आदिवासी धैपिं हे ज्यापु वर्ग समुदाय ख: । थ्व खँयात नेपा:या जक मखु विश्वया हे थीथी विद्वान इतिहासकार नूतनत्वशास्त्रीपिसं नं अनुसन्धानया सिलसिलाय् स्वीकार यानावयाच्वंगु दु ।

आदिवासी धायेवल्य अर्थात् आदिवासीया अर्थ छुं नेवा गनं नं भूभागय् आवाद मजुनिगु फाल्तु जंगल वा जमिनय् दकलय् न्हापां बसोबास याना आवादया:पिं आदिम निवासीतय्त हे आदिम जाति नं धाइगु उकें थनया ज्यापु वर्ग समुदाय हे नेपा:गा:या आदिम मूल जाति ख: ।

सकसिनं धाइ ज्यापु, ज्यापु जाति, ज्यापु जाति वर्ग । अले थ्व “ज्यापु” खँगव:या अर्थ छु ले ? थुखेपाखे छक्क: नं दुवाला: विचा याना स्वये । ज्यापु वा ज्यापू खँगव:या अर्थ निगू खँग्वलय् निगूकथं हे बिस्कं अर्थ पानाच्वगु दु । अले छगू हे खँग्वलय् नं अलग्ग अलग्ग अथै दुगु निगू खँगव: स्वाना: छगू यानात:गु संयुक्त शब्द ख: धैगु खँ स्पष्टं सीइदु । थुपिं निगू शब्द ज्या व पु वा पू ख: । ज्याया अर्थ ला अ:पुक हे थुइके फुगु लजगा: ख: । पु या अर्थ पुसा जुल । उगुकथं ज्यापु या अर्थ

लजगा:या पुसा कथं नं नालाकाये छिं बु व बुँ नापं सम्बन्धित न्ह्यागु ज्यानं ज्यापुपाखें सफल जुयाच्वनी । न्ह्यागु ज्या नं ज्यापु पाखें जुयाच्वनी । ज्याया उत्पति व सफल याइम्ह ज्यापु ख: । ज्यापु दुथाय् न्ह्यागु ज्या नं दयाच्वनी, जुयाच्वनी । गथे छगू छगू पुसां वंश परम्पराया क्रम न्ह्याकाच्वनी, अथे हे ज्यापु छगूधुंका: मेगु ज्याया क्रम न्ह्याकाच्वनी /परिक्रमाकथं अनन्तकालया ज्या न्ह्याकाच्वंम्ह हे ज्यापु ख: न्ह्याकाच्वंम्ह हे ज्यापु ख:, न्ह्याकाच्वनीम्ह हे ज्यापु ख: । थ्व आदिकालनिसं हे न्ह्याकावयाच्वंगु जीविकोपार्जन मानव संस्कार ख: । ज्यापु ज्या गुवलें हे दीमखु । सदांकालं हे मेहेनती व परिश्रमी जुयाच्वनी मेगुकथं स्वयेगु ख:सा गथे पु या अर्थ पुसा थैतुं हे पू या अर्थ मालिक, धनी वा विशेषज्ञ ख: । थुगु अर्थ स्वयेवल्य ज्यापूया अर्थ ज्या वा लजगा:या धनी, मालिक वा विशेषज्ञकथं नं थुइकाकाये फु । धनी वा मालिकया अर्थयात विशेषज्ञया रुपं नं नालाकाये फु । गथे कि साया मालिक वा धनीयात सापू भाइ । म्येय्या मालिक वा धनीयात म्येय्पू धाइ । अथे हे फैपू, हँय्पू आदि । अले ज्यापु व ज्यापू शब्दयात (खँगव:यात) नेवा: समाजया भाषिक क्षेत्रय् नेवा: मौलिक खँगव:कथं छयला वयाच्वंगु ख: । थुगु नेवा: खँग्वलय् दुने सुलाच्वंगु महत्वपूर्णगु अर्थ नं नेवा: भासं अर्थ छयायेवल्य पाय्छि जुयाच्वंगु दु । ज्या+पु वा पू = ज्यापु वा ज्यापू, अलग्ग अलग्ग नेवा: भाषिक अर्थ दुगु निग्व: आख: स्वाना च्वंगुछगू खँग्वलं महत्वपूर्णगु अर्थयात पूर्वका च्वंगु दु ।

थ्व हे ज्यापु शब्दयात संस्कृत शब्दकथं नालाकायेगु ख:सा ज्यापू शब्दया अर्थ भूमिपुत्र ख: । थ्व खँयात संस्कृत शब्द कोशय् स्पष्ट रुपं अर्थ छयानात:गु दु । थ्व हे खँयात कया: गोविन्द नारायण ज्यापु सर (नेपाल स्काउटया स्थापनाकाल निसंया मास्टर) पाखें नं छुछुं खँ कनादीधुकूगु दु । संस्कृत शब्दकोशय् अर्थ छयानात:गु कथं थ्व ज्या शब्दया अर्थ पृथ्वी अर्थात भूमि नं ख: । अथे हे अमर कोशय् उल्लेख याना:त:गुकथं पृथ्वीयात संस्कृत भाषा ३८ किसिमं नां काइगु मध्ये छता नां ज्या ख: । पृथ्वीयात भूमि ख: धैगु स्पष्ट जू । अथे हे संस्कृत शब्द पू या अर्थ पुत अर्थात् पुत्र नं ख: । थुगु कथं ज्या . पू . ज्यापू या अर्थ पृथ्वी अर्थात भूमि (घर्ति) . पूत अर्थात् पुत्र . भूमिपुत्र ख: धइगु खँ स्पष्ट जुयाच्वंगु दु । भूमिपुत्र धइगुया अर्थ हे थ्व हे घर्ति ब्वलपिं भूमि वा बुँ नाप अभिन्न रुपं स्वापू दुपिं, घर्तियात सुन्दर प्रकृति व उब्जाउ उर्वरक याना वयाच्वपिं आदिम निवासी

ख: । घर्ति वा भूमियात जीवत याना वयाच्वपिं ख: । बुँ, बुँज्या व बुँज्या नाप स्वापू दुगु मुक्कं ज्याया मालिक व विशेषज्ञ ख: । उकें थ्व ज्यापु वा ज्यापू खँगव: बांमला:गु क्वहयंगु मखुसे उच्च स्तर सम्मान योग्य व पवित्रगु खँगव: ख: धइगु खँ शब्दया आन्तरिक व प्रचलित अर्थपाखें हे स्पष्ट जुयाच्वंगु दु । थ्व हे ज्यापु वा ज्यापू शब्द सम्बोधित भूमिपुत्र नेवा: जातीया ज्यापु वर्ग आदिमकालय् भू मालिक, जग्गा जमिन, बुँया अधिपति थुवा:त ख: धइगु खँयात त्व:पुइगु षडयन्त्रया ज्या इतिहासं या:गु ख:सां नं उगु प्राचिन कालया सहि सत्य त्व:पुयात:गु इतिहासयात भीसं त्व:मंके मजिउ । छाय्धा:सा शुद्ध नेवा: जाती ज्यापु वर्ग हे नेपा: गा:या आदिवासी व आदिम भूस्वामि वा भू मालिक ख: । थ्व खँयात मखु धका: धाये फइमखु । खय्तला ज्यापु खँगव:यात लिखित रुपं न्हापां नेपाल संवत् ५०० पाखेतिनि छय:गु खने दु । वयां न्ह्य: छुं नं अभिलेख वा सफुतिइ ज्यापु खँगव: उल्लेख यानात:गु आ: तक लूगु खने मदुनि । परिश्रमि, मेहनति, इमान्दारी, सोभापन, कलाकौशल, शीपया धनी, योग्य, वनिपुन्ता कथं खुवी दुपिं समुदायया सम्बोधान याइगु थ्व ज्यापु खँगव:यात सामन्ति शोसकवर्ग चायक चायकं गलत अर्थ छयला थ:पिनिगु राजनीतिक व आर्थिक अले थीथी कथंया लव: कायेगु नितिं हेलाया दृष्टिं स्वया थ्व ज्यापु समुदाययात क्वहयंकेंगु याना वयाच्वंगु ख: । आदिवासी मूल जातीया नागरिक समाजयात उगु कथं हेला व क्वहयंकेंगु ज्या सामान्ति वर्गया दुष्प्रयास ख: । थ्व खँयात नेवा: जाती अले ज्यापु वर्ग वा चायेकेमा:गु अति आवश्यकया खँ ख: । थौया ल्याखं जक स्वयेगु ख:सां नं ज्यापु वर्ग छु थासय् मदु ? छु ज्याखँय् निपुर्ण मजू ? छु कला कौशलय् व शीपय् योग्यता व खुबि मदु ? थज्व:गु खँय् मदु धका: धाये फइमखु । बुँ व बुँज्या नाप सम्बन्धित मुक्कं ज्या, सिक:मि, दक:मि, मूर्तिक:मि व निर्माणया ज्या, वास: बृति व बैद्यया ज्या, उपभोग्य सामान उत्पादनया ज्या, सुरक्षाया नितिं ढाल-तरवार-खइगु संकेगु युद्ध कलाया ज्या आदि ज्याखँय् निपुर्णता दु धइगु खँ प्रमाणित जुयाच्वंगु दु । गुपिं जाती, वर्ग थीथी महत्वपूर्णगु ज्याखँया निरन्तर रुपं आ: तकं नं न्ह्याका वयाच्वंगु व प्रदर्शन याना वयाच्वंगु दिन । ज्यापु वर्ग समाज प्राचिन कालनिसं याना वयाच्वंगु अज्व:गु कथंया महत्वपूर्णगु ज्याखँया निरन्तर रुपं आ: तक नं न्ह्याका वयाच्वंगु व प्रदर्शन याना वयाच्वंगु दिन । ज्यापु वर्ग समाज प्राचिनकालनिसं याना वयाच्वंगु अज्व:गु कथंया महत्वपूर्णगु चीधंगु मामुलि ज्यानिसं कया तत:धंगु भयंकर जोखिमपूर्ण ज्या खँत छक्क: नं लुमंका स्वये । (ज्यापु महागुथि किपू नगर समितिया ने.सं. ११२३ लुमन्ति पौपाखें ल्हयया)

किपूया गथु प्याखं (गं मखा:गु प्याखं)

सफू बजारय् पिदने धुकूगु दु थ:गु प्रति सुरक्षित यानादिसँ

सफू दइगु थाय्

- १) खपया च्याम्हसिंहया स्टेशनरी पस: (श्याम सुन्दरया पस:)
- २) खप कमल विनायकया स्टेशनरी पस:
- ३) किपूया सत:क्वया स्टेशनरी पस:
- ४) किपूया देय् पुगूया बाघभैरव स्टेशनरी पस:
- ५) किपूया पांगा दोवाटोया किपू बूक प्वाइट
- ६) यँया भोताहिति नातिबज्रया पस:

७) यँया कुलाभुलिइ च्वंगु मंका: धुकू पस:

८) यल, यल ध्वाखा अर्जुन स्टेशनरी पस:

९) कीर्तिपुर सन्देश वा:पौ व ज्वज्वलपा वा:पौया ज्याकू निखासि किपू, फोन नं. फोन नं.: ४३३३००७, ९८४१४०१०७७

९) स्वापू नितिं मेमेगु फोन नम्बर: ४३३४०१३, ९८४१७५२५८३, ९८४६०४६१२३९

मू

सच्छि तका जक (१००/—)

साहित्य/चिनाखँ

जोस

नाति महर्जन

द्यचपा, पाँगा

दैँ दैँ पासापिं भी दने माल
पासा खल मुना ग्वाहालि फोने माल
यैँ, यल, खपय् वना
सबलें नाप बोना
गाँगामय् चौपि थना
उन्नतिया लैय् न्ह्याँ वनेमाल
दना वा पासापिं भी दने माल
राजनीति जक तः केना चोना मजिल
याकनं देस विकास यायेमाल
देसया संकत अवस्था सिका
पंग वया चोगु दको चिका
भी युवात सकलें जाना
जन्म भुमियात स्वर्ग थें यायत
विकासया लैय् पलाः न्ह्याके माल
दना वा पासापिं भी दने माल
नयेद्यो नेतात जक सत्ताय् वल
सत्ताय् थेनकि कमाय यायगु जक स्वल
कांग्रेस स्वये धुन
एमाले नं सरकारे तये धुन
माओवादी सरकार नं ल्यय धुन
न्ह्याम्ह जोगी वःसां न्हाय्पँ चःह्यूमह धाःथें
फुक्कसियागु ज्या नं स्वये धुन
थुमित सरकारे तय हे मजिल
आवलि सत्ताय छेय हे मजिल
दनावा पासापिं भी दने माल

जनता हेका संसद जुल
ल्वाजक ल्वाना मन्त्रि नल
निम्ह पेम्ह कार्यकर्ता जोन
अंगरक्षक नापं यन
भण्डा दुगु मोटरे चोना
उखें थुखें उद्घाटन या जुल
खालि जनता धोला जुल
आ थुमिगु खँ पत्या मजुल
दना वा पासापिं भी दने माल
सरकारी अदाय सःपिं मतल
सःपिन्त वान्छेया थःपिं वल
कर्मचारितय्त भ्रष्टाचार याका
चाँ चाँ थुपिं करोडपति जुल
देश विकास यायेगु इमिके मति मदु
जनताया दुःख सुखया च्युता मदु
भ्रष्टाचारित देसय् तये हे मजिल
भ्रष्टाचारित न्हंका छेय हे माल
दना वा पासापिं आ दनेगु ई जुल
कांग्रेसया तरुण दल दने माल
एमालेया युवा फोर्स नाप वनेमाल
माओवादीया वाई.सि.एल. नाप सकलें जनान
न्हगु नेपा भीसँ दयके माल
पार्टी सार्ति धका हालाचोना मलात
छ जि मधासे छपँ जुइ माल
जुजु पितना छेया बलेयागु जोस थें हें
हानं छक जोस पिकाय माल
धायें भी नेपाः मांया सपुत खःसा
राष्ट्र प्रेमया भावना दःसा
केकुना चोना ज्यूगु मखुत
हानं छक इन्कलाव याय हे माल
दना वा पासापिं भी दने माल

किपूया न्हापांगु पत्रिका लूनिभाःपाखें ल्हयया

स्याः नुगलं पिज्वःगु सः

चमि :- कुल बहादुर ज्यापु

प्याचः खुतिं भुना तःगु
प्रत्येक मिखातय्सं खनी-
स्वः स्वः थाय् तक ध्यापां नं
बैय् खसुं भुनाः चंगु थाय्त
उकिं यानाः
मेपिंजक मखु
थःहे थःमहं महं मस्य
उकिं,
इमिसं म्हुतुप्वाः तिनाः
मुगलं छयाकाः
कुक् माखा थें कयकुनाः च्वापिं
अल्याख अल्याख पुचःया दथुई
स्याः नुगः घानाः पिज्वःगु
थ्व विद्रोहया सः खः ।

—स्व. ज्ञानबहादुर महर्जनया सम्पादक व प्रकाशक जुया
पिदंगु किपूया दकले न्हापांगु साहित्यिक पौ लू निभाया ने.
सं. ११०० चौलागा दैँ ८ थ्यं ल्याः ५ (चिनाखँ ल्याः) थ्व
पौलय् च्यातःगु विक्रमादित्य सम्वत् २०३७ न्हू दैँ क्यंगु
लसताय् पिदंगु पाखें ल्ह्यागु - सं

व्यवहारिक जीवन न्ह्याकेत मदयेकं मगाःगु शिक्षा

नासः (न्वचू, उद्घोष व एफ एम संचालन कला)

शिक्षा मिइगु ज्याभवः

शिक्षा विइगु ज्याभवः
सूचं विइगु ज्याभवलं
सुचं जक विइसा शिक्षा विइगु
ज्याभवलं धाःसा सुचं नाप
नापं छुं छुं खँ स्यनेगु नं याइ
। मचा, स्वास्थय, ल्यासे,
ल्याय्म्ह, बुज्या, विज्ञापन,
लजगाः, थज्वःगु ज्याभवलं
सुचं नाप नापं शिक्षा विइगु
नं याइ ।

न्ह्याइपुकेगु ज्याभवः

रेडियो न्यनाच्वंपिन्त
गुगु कथं न्ह्याइपुकेफु उगु हे
कथं न्ह्याइपुकेगु ज्याभवः
धइगु न्ह्याइपुकेगु ज्याभवः
खः । म्ये न्यंकेगु इलय् सुचं
बाय् शिक्षा म्हो जुइ तर संगीत
धाःसा न्ह्याइपुकेगु, आनन्द

विइगु याइ । उकिं रेडियोया थीथी
कथं उया ज्याभवःत मध्ये
न्ह्याइपुकेगु ज्याभवः दकले अप्वः
ल्वःकं हवानाच्वंगु दु । गथे कि
म्ये न्यनेगु, म्ये हालेगु,
न्यनामिपिलिसे न्ह्यसः लिसः,
नाटक, थीथी कथंया कासा नाप
नापं फुर्सतया ईयात सदुपयोग
याये कथं न्यनामिपिलिसे हे गफ
यायेगु ज्याभवः नं न्ह्याइपुकेगु
हे ज्याभवः खः ।

रेडियोया थीथी कथंया
ज्याभवलय् छगू नाप मेगु
ज्याभवः ल्वाकछ्याना नं थःगु
हे कथंया ज्याभवः प्रशारण याये
फइ । गथे कि शिक्षा विइगु
ज्याभवलय् दथुइ दथुइ म्ये न्यंका,
न्ह्याइपुकेगु ज्याभवलय् दथुइ
दथुइ सुचं बाय् छुं खँ स्यनेगु

बिया आदि । रेडियोया ज्याभवः
सामान्यतया स्वताजि दुगु जूसां
नं ज्याभवलय् विइगु सन्देश,
आकार, पहः व प्रस्तुति व्यागलं
व्यगलं जुइपुगु जुया थःथःगु
हे कथं यक्व हे ज्याभवःत
दयेकेफु ।

रेडियोया ज्याभवः दयेकेगु
नं छगू रचनात्मक ज्या खः ।
ज्याभवःयात छगू घेरा दुने जक
तये बलय् मौलिकता व
सृजनशिलतायात तकं कयेकुंकेगु
ज्या जुइफु । उकिं थःथःगु कथंया
ज्याभवः यक्व दयेकेफु । अयनं
रेडियोया ज्याभवःया स्वरुप
सामान्यतया भिताजि कथं
व्यथलेफु ।

१) रिपोर्ट

२) रेडियो पत्रिका

३) अन्तर्वाता

४) सहलह

५) रेडियो वार्ता

६) मोन्ताज

७) एकचुआलिटि

८) नाटक

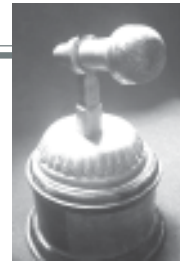
९) कासा

१०) एनिमेशन

१) रिपोर्टः

छुं नं घटना बाय् खँयात
समाचारदातां तयार याःगु सुचं
व जानकारीमुलक हलज्वलं खः
उकिइ सरोकारवालापिनिगु सः,
संगीत, ध्वनि नापं समाचारदातां
न्ववाना संयोजन यानातइगु हे
रिपोर्ट खः ।

समाचारय् दथुइ प्रशारण
याइगु रिपोर्ट सामान्यतया ३०
सेकेण्डनिसें ३ मिनेट तक जुइ ।
रिपोर्ट दुने हे रेडियो फिचर व

श्रीकृष्ण महर्जन

डकुमेन्ट नं लाइ । रेडियो रि
पोर्टत समाचार बाहेक मेमेगु
ज्याभवःया नितिं १० मिनेट
तकया दयेकेफइ ।

रेडियो फिचर नं छगू
कथंया रिपोर्ट हे खः । रेडियो
फिचरयात सः नापया समाचार
धकाः नं धायेगु या ।

फिचर नं तथ्य विवरण व
यथार्थ जानकारीया आधारय् हे
जुइ । यदि छुं घटना बाय् खँयात
समाचारदातातय्सं समाचार
दयेकल धाःसा वथें वथें हे जुइ
न्ववाना संयोजन यानातइगु हे
रिपोर्ट खः ।
समाचारय् दथुइ प्रशारण
याइगु रिपोर्ट सामान्यतया ३०
सेकेण्डनिसें ३ मिनेट तक जुइ ।
रिपोर्ट दुने हे रेडियो फिचर व

ताःहाकः जुइगुया कारण
फिचरय् सरोकारवालाया सः,
म्ये, संगीत, चिनाखँ, नाटक
तकं तयेगु याः । फिचरय्
कलापक्षयात यक्व थाय्
बियातःगु दइ । रेडियो रि
पोर्टसिबें ताःहाकः रेडियो
फिचर जुइसा अले रेडियो
फिचरसिबें ताःहाकः जुइक
विस्तृत रुप दयेकेगु धइगु र
ेडियो डकुमेन्टी खः । स्वयेबलय्
रेडियो फिचर थें हे च्वंसां नं
डकुमेन्टीइ तप्यंके हे
खँल्हाबल्हा तक । तया
सन्तुलित यानातइ । भच्चा
अप्वः दुने थ्यंक वना कुला
विइगुनितिं रेडियो डकुमेन्टी
दयेकी । कथंहं.....

ललेन्द्र शाक्य,

कालिमाटीया नेपालभाषाया कविकेशरी चित्तधर हृदयया भवाता (सालिक)पाखें टंकेश्वर वनेगु दथुइलाक्क छगू न्हूगु हुलाप्याखंया वसः बाल कायेगु वसः धुकू 'डान्स ड्रेस हायर सेन्टर' आः नकतिनि चायेकूगु दु । किपू नगर पालिका थांबहाःत्याः १ वडाय् च्मह बुद्धलक्ष्मी महर्जन चायेकूगु उगु 'डान्स ड्रेस हायर सेन्टर'य् हुलाप्याखंया नितिं सकतां वसः व तिसात तयातगु दु ।

मेमेथायिसबे दंक व स्तरीय हुलाप्याखं वसः व तिसा दूगु उगु 'डान्स ड्रेस हायर सेन्टर'य् नेवाः हुलाप्याखंयालिसें आधुनिक, थीथी जनजाति, शास्त्रीयलिसें म्यूजिक

यँया कालिमाटीइ बुद्धलक्ष्मीया 'डान्स ड्रेस हायर सेन्टर'

भिडियोसिं नाटक, दबूप्याखंया नितिं माःगु सकतां वसः व तिसात बाल विइगु नितिं तयातःगु दु । 'डान्स ड्रेस हायर सेन्टर'या संचालक बुद्धलक्ष्मी महर्जन धयादी, 'हुलाप्याखंया नितिं थन माःगु सकतां वसः व तिसात तयातयागु दु । थन मेमेथायिसबे दंक व स्तरीय सामानत बाल विइगु यानावयाच्चनागु दु ।'

डान्स ड्रेस हायर सेन्टर'या संचालक महर्जन छम्ह किपूया नांजाःम्ह व बांलाःम्ह हुलाप्याखं हुलामि खः । हुलाप्याखंया भवलय स्वनिगःया थीथी थासय् थःगु

प्रतिभा न्हयव्वया नेपाःया थीथी थासय् तक हुलाप्याखं ज्वनाः थःगु प्रतिभा न्हयव्वयेगु ज्या यानाच्चम्ह बुद्धलक्ष्मी महर्जन नेपाः देसपिने थीथी देसय् नं थःगु प्रतिभा न्हयव्वयाः वयेधुकूम्ह हुलाप्याखं हुलामि खः ।

'डान्स ड्रेस हायर सेन्टर' छाय् संचालनय् हयादियागु धैगु न्हयसःया लिसलय् वयकः बुद्धलक्ष्मी महर्जन धयादी, 'जि स्वयं छम्ह प्याखंम्हःजगुलिं थुगु लँपुइ नुगः क्वसाःगु खः । जिपिं प्याखं हुलेबलय् प्याखंया नितिं माःगु वसः व तिसा उखेंथुखें वनाः मातुमाला बाल

काःजुइमाः । व नं थःत चित्त बुभेजूगु वसः व तिसात दइमखु । अक्क यक्व थिकेगु दामं बाल कयाः हयेमाः । थुगु हे पक्षयात वाःचायेकाः सुनं प्याखंम्हःया नितिं चित्त बुभेजूइक वसः व तिसात विइगु तातुनाः हे थ्व संचालनय् हयागु खः ।

अले प्याखंम्हःयात चित्त बुभेजूगु वसः व तिसा बाल विइगु व दंक विइगु जिगु कर्तव्य खः धैगु भाःपियाः हे संचालनय् हयागु खः ।

'डान्स ड्रेस हायर सेन्टर'य् स्कूल कलेजया थीथी सांस्कृतिक

ज्याभ्वःया नितिं नं माक्व थीथी हुलाप्याखंया वसः व तिसात ज्वर यानातःगु दु ।

विशेष रुपं नेवाः जूगु हुनि उगु 'डान्स ड्रेस हायर सेन्टर'य् नेवाः व आदिवासी(जनजाति ग्राहकया नितिं विशेष छ्यापं (छूट) विइगु

नं व्यवस्था यानातःगु दु । सुयात नं हुलाप्याखंया नितिं वसः बाल कायेमाःसा स्वापू तयादी फइ, 'डान्स ड्रेस हायर सेन्टर'या संचालक बुद्धलक्ष्मी महर्जनयात । मोबाइल ल्याः ९८६०-८००-७९६ ।

कीर्तिपुर नगरपालिकाको कार्यालय, कीर्तिपुर काठमाडौं

आ.व. २०७३/०७४ का लागि २०७२/०७३ मा स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ तथा स्थानी स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६ बमोजिम २२ औं नगरपरिषद् बैठकको

कार्यतालिका

क्र.सं.	कार्यक्रमको विवरण	मिति	समय	स्थान				
१.०	बजेट पूर्वानुमान र मार्गदर्शन	२०७२ कार्तिक ३० गते, सोमबार						
२.०	बजेट पूर्वानुमान/मार्गदर्शनको पुनरावलोकन	२०७२ मंसिर ७ गते, सोमबार						
३.०	आ.व. २०७३/०७४ का लागि योजना तर्जुमा बैठक	२०७२ मंसिर १४ गते, सोमबार	विहान ८:०० बजे	न.पा. सभाकक्ष				
४.०	नगरपालिका बैठक	२०७२ मंसिर १८ गते, शुक्रबार	विहान ८:०० बजे	न.पा. सभाकक्ष				
५.०	बस्तीस्तरको योजना छनौट	२०७२ मंसिर २० गते, आइतबार सम्म	बस्ती स्तरमा					
६.०	आ.व. २०७३/०७४ का लागि वडा स्तरीय योजना तर्जुमा भेला		पौष दोस्रो हप्ताभित्र मंसिर (२१ देखि २४) गते सम्म					
	टोली नं.	१			२	३	४	५
	वडा नं.	१			९	७	१३	१६
	वडा नं.	२			१०	८	१४	१७
	वडा नं.	३			११	५	१५	१८
	वडा नं.	४			१२	६	१९	
	विषयगत/एकीकृत योजना तर्जुमा समितिको बैठक	२०७२ पौष २ गते, बिहीबार			अपरान्ह १:०० बजे	न.पा. सभाकक्ष		
८.०	नगरपालिका बैठक	२०७२ पौष १२ गते, आइतबार	विहान ८:०० बजे	न.पा. सभाकक्ष				
९.०	आ.व. ०७३/०७४ का लागि २२ औं नगरपरिषद बैठक	२०७२ पौष २२ गते, सोमबार	विहान १०:०० बजे	न.पा. सभाकक्ष				

पुनश्चः -टोली नं. १, ले.अ. नरेन्द्र महर्जन, रविन फैजु, ज्ञानबज्र महर्जन, नविन महर्जन, हेमन्त महर्जन -टोली नं. २ ई. कृष्ण भोला महर्जन, काजिराम मालाकार, रामकृष्ण महर्जन, चन्द्र लाल महर्जन, बासुदेव श्रेष्ठ -टोली नं. ३ शा.अ. अनुज प्रधान, राजु महर्जन, मनोज सुवेदी, ठाकुरराम थापा, रामृष्ण विष्ट -टोली नं. ४ शा.अ. सुजिन्द्र महर्जन, महेन्द्रकाजी शाक्य, पूणदेवी महर्जन, भाईराम महर्जन, बालकृष्ण बाँस्कोटा -टोली नं. ५ ई.सुरज ओझा क.अ.चन्द्रमाया महर्जन, श्रृजना महर्जन, मनेश कुमार महर्जन, राजकपुर श्रेष्ठ, विरेन्द्र मानन्धर साथै कार्यकारी अधिकृत, वरिष्ठ लेखा अधिकृत र योजना प्रमुखद्वारा अनुगमन गर्ने र शहरी शासन विज्ञद्वारा सहजीकरण गर्ने ।

तपाईंको टोलमा भएका घटना कीर्तिपुरको समाचार बनाउने हो भने तपाईं एक कल फोन गर्नुस् हामी तपाईंको टोलको समाचार कीर्तिपुरको समाचार बनाईदिनेछौं

कीर्तिपुरको
चित्रण

ज्वजलपा वा:पतिइ छिगू चिनाखँ/बाखं/हाइकू विज्ञापन व मेमेगु च्वसू पिथनेगु जूसा जिमित स्वापू तयादिसँ

सकलसिगु मंकाः सः

ज्वजलपा वा:पौ

किपुलिं पिदनाच्चंगु कीर्तिपुर सन्देश वा:पौ व ज्वजलपा: वा:पौया ग्राहक जुइगु नितिं स्वापू तयादिसँ

कार्यालय: निखासी टोल: कीर्तिपुर नपा-३
फोन नं.: ४३३३००७, ९८४१४०१०७७

ज्याकू: निखासी त्वा: किपू नपा-३ फोन ल्या: ४३३३००७,
९८०८६२६४२० ई-मेल : kirtipur_sandesh@live.com